

အခန်း (၅) တင်ကြိုခန့်မှန်းခြင်း

အသုံးဝင်ပုံ

တင်ကြိုခန့်မှန်းခြင်း (FORECASTING) ဆိုသည်မှာ ရရှိနိုင်သော အချက်အလက်၊ အထောက်အထားများနှင့် ကျိုးကြောင်းဆင်ခြင်မှုကို အခြေခံသည့် သိပ္ပံနည်းကျ နည်းစနစ်များဖြင့် အနာဂတ်ကို ကြိုတင်သိရှိစေရန် ရည်ရွယ်သော လုပ်ဆောင်ချက်ဖြစ်ပါသည်။ မပြီးဆုံးနိုင်သော ဆုံးဖြတ်ချက်များ၊ စီမံကိန်းများ၊ တစ်ခုပြီးတစ်ခု ဇယားစက်သလို ဆက်တိုင်းချမှတ်လုပ်ကိုင်နေကြရသည့် အဖွဲ့အစည်းများကို ဦးဆောင်နေကြရသော ယနေ့ခေါင်းဆောင်များသည် အမှန်တကယ် အားကိုးအားထားပြုနိုင်မည့် တင်ကြိုခန့်မှန်းချက်များ (FORECASTING) မလွဲမသွေ လိုအပ်မည်ဖြစ်ပါသည်။ မြောက်မြားစွာသော တင်ကြိုခန့်မှန်းခြင်းနည်းစနစ်များနှင့် ပတ်သက်သော အသိပညာများ ကုံလုံကြွယ်ဝပြီး ၎င်းတင်ကြိုခန့်မှန်းခြင်း၊ နည်းစနစ်တစ်ခုစီ၏ အားသာချက်၊ အားနည်းချက်များကို ကျွမ်းကျင်စွာ ပိုင်းခြားဝေဖန်၍ အသုံးချတတ်သောဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်သူတစ်ယောက်သည် သိဒ္ဓါပေါက်နေသူအလား အစွမ်းထက်လှပေသည်။ ကွန်ပျူတာ နည်းပညာကျယ်ပြန့်စွာ ထွန်းကားလာမှုနှင့်အတူ ယခင်က စူးစမ်းရှာဖွေရန် ခက်ခဲလှသော တင်ကြိုခန့်မှန်းခြင်း နည်းစနစ်အချို့ကို ယခုခေတ်တွင် လက်တစ်ကမ်း၌ပင်လျှင် အလွယ်တကူရယူနိုင်ပြီဖြစ်၏။ ယခင်က အိမ်မက်အနက် ကောက်သကဲ့သို့ ခိုင်မာသော ကျောထောက်နောက်ခံ မရှိသည့် တင်ကြိုခန့်မှန်းချက်များအစား အချိန်၊ နေရာ၊ အရေအတွက်၊ အရည်အသွေး၊ အရပ်မျက်နှာမှစ၍ အတိအကျပြောနိုင်သော တင်ကြိုခန့်မှန်းချက်များ ထုတ်ပြန်နိုင်ကြပြီ ဖြစ်ပါသည်။ ယနေ့ခေါင်းဆောင်များသည် အနာဂတ်၏ မရေရာမှု အမှောင်တိုက်ကြီးကို တင်ကြိုခန့်မှန်းခြင်း နည်းစနစ်အလင်းရောင်ကို အသုံးပြု၍ ရဲဝံ့စွာ လျှောက်လှမ်းဖြတ်သန်းလျက် ရှိနေကြပြီ ဖြစ်ပါသည်။

တင်ကြိုခန့်မှန်းခြင်း နည်းလမ်းများ

တင်ကြိုခန့်မှန်းခြင်းအတွက် နည်းလမ်းမြောက်မြားစွာရှိသည့်အနက် လူသိများသော နည်းလမ်းများကို အောက်ပါအတိုင်း အုပ်စုသုံးမျိုးခွဲ၍ ဖော်ပြနိုင်ပါသည်။

- (က) **အရေအတွက်နှင့်ဆိုင်သော နည်းလမ်းများ (QUANTITATIVE METHODS)**။ ဤနည်းလမ်းအုပ်စုတွင် ပါဝင်သော စံပြနည်းလမ်းအချို့မှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်သည်။
  - (၁) **အချိန်စဉ်နည်းလမ်းများ (TIME SERIES METHODS)**။ ဖြစ်ပျက်ခဲ့သည့် လုပ်ငန်းရာဇဝင်ပုံစံများကို စိစစ်ဖော်ထုတ်ပြီးနောက် ၎င်းနမူနာပုံစံများကို အသုံးပြု၍ အနာဂတ်ကာလအတွက် ခန့်မှန်းချက်များ ပြုလုပ်သည့် နည်းလမ်းဖြစ်ပါသည်။

- (၂) **အကြောင်းပြသောနည်းလမ်းများ (EXPLANATORY METHODS)**။ ရလဒ်များ ထွက်ပေါ်လာစေသည့် ဆက်စပ်မှုအကြောင်းတရားများကို စိစစ်ဖော်ထုတ်ပြီး ၎င်းအကြောင်းရင်းခံ အချက်များကို အနာဂတ်အတွက် တင်ကြိုခန့်မှန်းရာတွင် အသုံးပြုသော နည်းလမ်းဖြစ်ပါသည်။
- (၃) **သတိပေးအချက်ပြသောနည်းလမ်းများ (MONITORING METHODS)**။ ဤနည်းလမ်းသည် တင်ကြိုခန့်မှန်းခြင်းအတွက် တိုက်ရိုက်အသုံးပြုရန် မဟုတ်ဘဲ၊ နမူနာပုံစံများနှင့် ဆက်စပ်မှုများ၏ ပြောင်းလဲမှုများကို စိစစ်ဖော်ထုတ်ရန်သာဖြစ်ပါသည်။ အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သော အရေအတွက်နှင့်ဆိုင်သော နည်းလမ်း (၂) မျိုးမှ ဆက်စပ်မှုများကို အသုံးပြု၍ တင်ကြိုခန့်မှန်းချက်များ ပြုလုပ်ရန် မသင့်တော်သည့် အချိန်ကာလနှင့် ချိန်ဆဆုံးဖြတ်သော နည်းလမ်းကို အကောင်းဆုံး အသုံးပြုနိုင်သည့် အချိန်ကာလတို့ကို စိစစ်ရွေးချယ်ပေးပါသည်။
- (ခ) **စက်မှုသိပ္ပံနည်းလမ်းများ (TECHNOLOGICAL METHODS)**။ ဝန်ကြီးဌာနများ၊ သို့မဟုတ် စီးပွားရေးလုပ်ငန်း အုပ်စုကြီးများက စက်မှုသိပ္ပံပညာ၊ စီးပွားရေးနှင့် လူ့ဘောင်အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ ရေရှည်စီမံကိန်းများ အကောင်အထည်ဖော်ရန်အတွက် အသုံးပြုသောနည်းလမ်းများဖြစ်ပါသည်။ ဤနည်းလမ်းတွင် ကျယ်ပြန့်သော နည်းလမ်းခွဲနှစ်ခုပါဝင်ပါသည်။
  - (၁) **စူးစမ်းရှာဖွေသောနည်းလမ်းများ (EXPLORATIVE METHODS)**။ နောက်ဆုံးပေါ် တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးနေသော စက်မှုသိပ္ပံနည်းပညာ နည်းစနစ်များကို အခြေခံထား အသုံးပြုပြီး အနာဂတ်ကာလ၏ ရလဒ်များအတွက် တင်ကြိုခန့်မှန်းခြင်းဖြစ်ပါသည်။
  - (၂) **စံသတ်မှတ်သော နည်းလမ်းများ (NORMATIVE METHODS)**။ ရည်မှန်းချက် (လိုလားအပ်သောအနာဂတ်ရလဒ်) ကို အခြေခံတစ်ခုအဖြစ်ထား၍ တင်ကြိုခန့်မှန်းခြင်းဖြစ်၏။ သို့ဖြစ်၍ အနာဂတ်တွင် ဖြစ်ပေါ်လာမည့် အဖြစ်အပျက်များကို လွှမ်းမိုးနိုင်စေရန် လိုအပ်ပါသည်။
- (ဂ) **ချိန်ဆဆုံးဖြတ်သောနည်းလမ်း (JUDGEMENTAL METHODS)**။ စစ်တမ်းများ ကောက်ယူရရှိမှုအပေါ် အခြေခံ၍ ဖြစ်စေ၊ တစ်ဦးချင်းနှင့် အဖွဲ့လိုက် ကျွမ်းကျင်သူများကို အသုံးပြု၍ဖြစ်စေ တင်ကြိုခန့်မှန်းချက် ရယူသောနည်းလမ်းဖြစ်ပါသည်။ အစိုးရဌာနများနှင့် ကြီးမားသော လုပ်ငန်းအဖွဲ့အစည်းကြီးများက အရေအတွက်နှင့်ဆိုင်သော နည်းလမ်းများနှင့်စက်မှုသိပ္ပံဆိုင်ရာ နည်းလမ်းများကို အသုံးပြုလေ့ရှိကြသော်လည်း လုပ်ငန်းအဖွဲ့အစည်းများစွာတို့သည် ချိန်ဆဆုံးဖြတ်ရသော နည်းလမ်းကိုပင် သုံးစွဲလျက်ရှိကြပါသည်။

တင်ကြိုခန့်မှန်းခြင်းပုံစံများ။ အထက်တွင် တင်ပြခဲ့သော တင်ကြိုခန့်မှန်းခြင်း နည်းလမ်းများ ဌ သီးခြားစီဖြစ်သော ပုံစံများမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်။

(က) အရေအတွက်နှင့် ဆိုင်သောပုံစံများ

(၁) အချိန်စဉ်ပုံစံများ

- အခြေခံလွယ်ကူချောမွေ့သောနည်းလမ်းများ (BASIC SMOOTHING METHODS)။
- ဖြာထွက်သောနည်းလမ်းများ (DECOMPOSITION METHODS)။
- တန်းမြင့်အချိန်စဉ် နည်းလမ်းများ (ADVANCED TIME SERIES METHODS)။

(၂) အကြောင်းရင်းခံ၊ သို့မဟုတ် အကြောင်းပြသော ပုံစံ

- လွယ်ကူသော နောက်ကြောင်းပြန်နည်းလမ်း (SIMPLE REGRESSION METHODS)။
- များပြားသော နောက်ကြောင်းပြန် နည်းလမ်း (MULTIPLE REGRESSION METHODS)။

(ခ) စက်မှုသိပ္ပံနှင့်ဆိုင်သော ပုံစံများ

- (၁) တိုးတက်မှုမျဉ်းကွေးများ (GROWTH CURVES)။
- (၂) ဆင်တူခြင်း သို့မဟုတ် ယေဘုယျဦးတည်လမ်းကြောင်း အပြန်အလှန် ဆက်စပ်မှု (ANALOGY/TREND CORRELATION)။
- (၃) စုံစမ်းမေးမြန်းခြင်းနှင့် ပြန်လည်ဖြည့်ဆည်းခြင်းကို လိုအပ်သလို ပေါင်းစပ်ပေးခြင်းဖြင့် အထူးကျွမ်းကျင်သော ထင်မြင်ယူဆချက်ကို စနစ်တကျ ရယူသော နည်းစနစ် (DELPHI TECHNIQUE)။
- (၄) ဖြစ်စဉ်ဖြစ်ရပ်များ အကဲဖြတ်ခြင်းနှင့် ပြန်လည်သုံးသပ်ခြင်းစနစ် (SYSTEM FOR EVENT EVALUATION & REVIEW)။
- (၅) အပြန်အလှန်ထင်မြင်ချက် ဇယားကွက် (CROSS IMPACT MATRIX)။
- (၆) ဝေါဟာရစကားလုံး ပေါင်းစပ်ဖြစ်ပေါ်လာပုံကို ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာနည်း (MORPHOLOGICAL ANALYSIS)။
- (၇) ဆီလျော်သက်ဆိုင်မှု အဆင့်ဆင့် ဖွဲ့စည်းမှုပုံစံ (RELEVANCE TREE)။
- (၈) ဇာတ်လမ်းစိတ်ကူးများ (SCENARIOS)။
- (၉) စွမ်းအားထက်သန်သော ပုံစံများ (DYNAMIC MODELS)။

(ဂ) ချိန်ဆဆုံးဖြတ်သော ပုံစံများ

- (၁) တစ်ဦးချင်းအရည်အသွေး၊ သို့မဟုတ် ပါရမီ (INDIVIDUAL OR GENIUS)။

- (၂) တွေးတောထင်မြင်ချက်များမှ ရွေးကောက်ခြင်း (OPINION POLLS)။
- (၃) ကြိုသိနိုင်သော ယေဘုယျစစ်တမ်း၊ သို့မဟုတ် ဈေးကွက်သုတေသန (ANTICIPATORY SURVEY/MARKET RESEARCH)။
- (၄) ကော်မတီ၊ သို့မဟုတ် ခုံသမာဓိဖြင့် တင်ကြိုခန့်မှန်းခြင်း (COMMITTEE OR PANEL)။

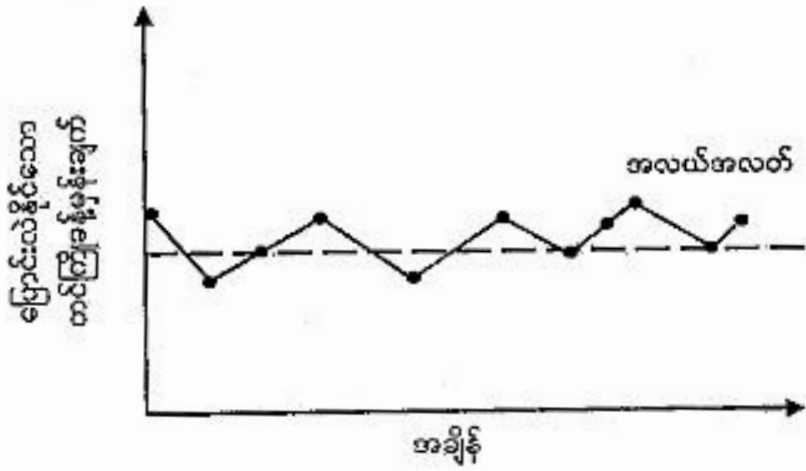
တင်ကြိုခန့်မှန်းခြင်းသည် စီမံကိန်းပြုလုပ်ခြင်း လုပ်ငန်းစဉ်အားလုံး၏ ဗဟိုမဏ္ဍိုင်ဖြစ်ပါသည်။ စီမံကိန်းပြုလုပ်ခြင်းသည် ဆုံးဖြတ်ချက်လုပ်ငန်းစဉ်၏ မဏ္ဍိုင်ဖြစ်သလို ဆုံးဖြတ်ချက်ချခြင်း လုပ်ငန်းစဉ်သည် လုပ်ငန်းအကောင်အထည်ဖော်မှု၏ မဏ္ဍိုင်ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် တင်ကြိုခန့်မှန်းခြင်း၊ စီမံကိန်းပြုလုပ်ခြင်း၊ ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ခြင်းနှင့် လူသားများ၏ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ချက်များသည် ဗဟိုချက်တစ်ခုတည်းရှိသော စက်ဝိုင်းကွက်များဖြစ်ကြပြီး တင်ကြိုခန့်မှန်းခြင်းသည် အတွင်းဆုံးစက်ဝိုင်းဖြစ်ပါသည်။ တင်ကြိုခန့်မှန်းခြင်းသည် စီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းအားလုံး၏ အစပြုရာဖြစ်သောကြောင့် ဤလုပ်ငန်းကို ကျွန်ုပ်တို့ အလေးအနက်ထားသင့်ပါသည်။ ညံ့ဖျင်းသော တင်ကြိုခန့်မှန်းချက်တစ်ခုသည် စီမံကိန်းအားလုံး၊ ဆုံးဖြတ်ချက်အားလုံးနှင့် လုပ်ဆောင်ချက်အားလုံးကို ပျက်စီးဆုံးရှုံးစေနိုင်ကြောင်း သတိချပ်ရပါမည်။

အထက်ပါတင်ကြိုခန့်မှန်းခြင်း နည်းလမ်းများနှင့် ပုံစံအချို့၏ ခေါင်းစဉ်များကို လေ့လာရှုမြှုဖြင့် ပင် ဤလုပ်ငန်းသည် စီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာ အထူးပြုမှုနှင့် ကွန်ပျူတာနည်းပညာကျွမ်းကျင်မှုများ မဖြစ်မနေ လိုအပ်ကြောင်း သိသာပါသည်။ ထို့ကြောင့် အဖွဲ့အစည်းများကို ခေါင်းဆောင်ကြမည့်သူများသည် ၂၁ ရာစုအတွက် အသင့်ဖြစ်စေရန် ယင်းဘာသာရပ်နှစ်ခုကို ကိုယ်တိုင်အဆင့်မြင့်မားစွာ တတ်ကျွမ်းပြီး ဖြစ်ကြရန် အလွန်အရေးကြီးကြောင်း ထင်ရှားပါသည်။

အရေအတွက်နှင့်ဆိုင်သော တင်ကြိုခန့်မှန်းခြင်း နည်းစနစ်

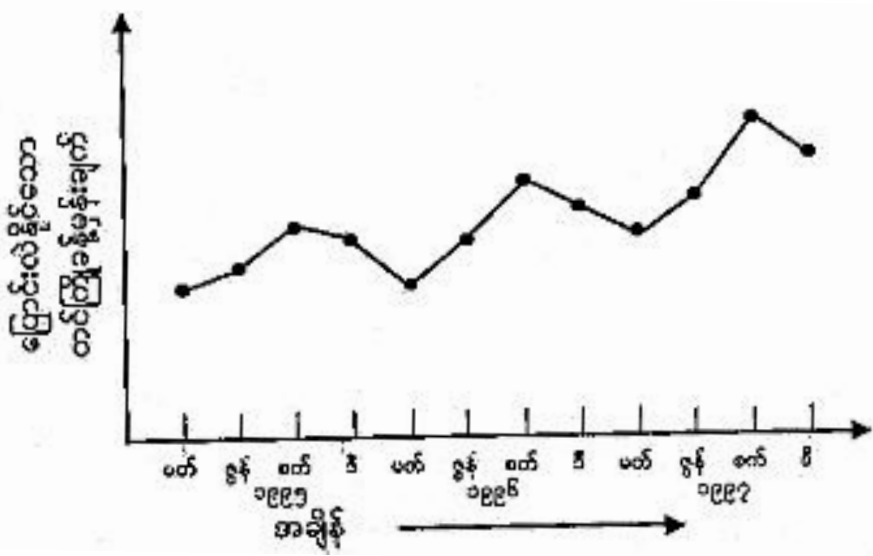
အချိန်စဉ်ပုံစံနှင့် အကြောင်းပြသော ပုံစံများအကြောင်းကို အသေးစိတ် ဖော်ပြခြင်း မပြုတော့ဘဲ အချိန်စဉ်ပုံစံများကို ဖတ်ရှုနားလည်နိုင်ရန်အတွက် အခြေခံကျသော နမူနာပုံစံလေးမျိုးသာ တင်ပြသွားပါမည်။

- (က) **ရေပြင်ညီနမူနာပုံစံ (HORIZONTAL PATTERN)။** အစဉ်တစ်ခု၏ တန်ဖိုးများသည် အလယ်အလတ်ကျသော တန်ဖိုး (MEAN VALUE) ၏ အထက်နှင့်အောက်တွင် တူညီသလောက် ရှိနေသောအခါ ရေပြင်ညီနမူနာပုံစံတစ်ခုကို ရရှိပါသည်။ ဥပမာ . . . တည်ငြိမ်နေသော ကုန်ပစ္စည်းထုတ်လုပ်ရေး လုပ်ငန်းစဉ်တစ်ခုတွင် ဧကန်လျှောက်ပျက်စီးသော အစိတ်အပိုင်းများ၏ အရေအတွက်သည် အလယ်အလတ်အရေအတွက်မျှလောက်ပင် ပုံမှန်ရှိနေမည်ဖြစ်ကြောင်း တင်ကြိုခန့်မှန်းနိုင်၏။ ပုံ (၅-၁) ကိုကြည့်ပါ။

ပုံ (၅-၁) ရေပြင်ညီအချက်အလက် နမူနာပုံစံ

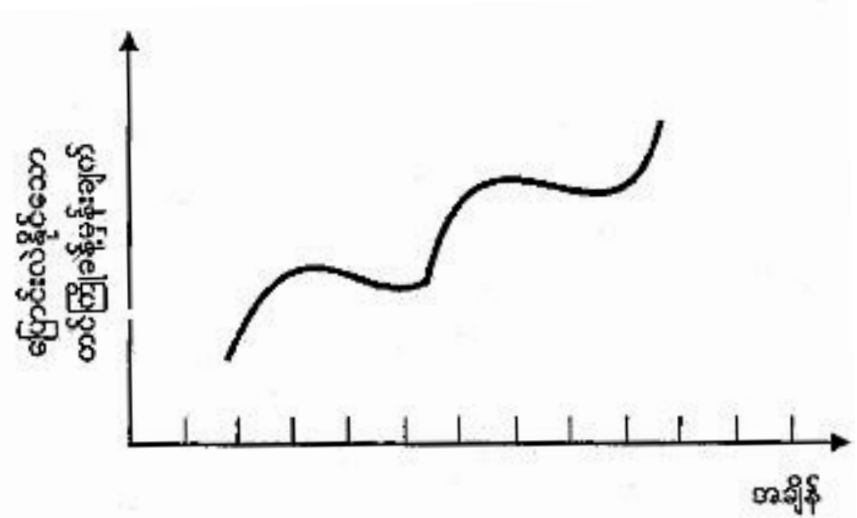
(ခ) အချိန်ရာသီ နမူနာပုံစံ။ (SEASONAL PATTERN)။ အစဉ်တစ်ခုသည် တစ်နှစ်အတွင်း အချိန်ရာသီကိုမူတည်၍ အပြောင်းအလဲအတက်အကျရှိလျှင် ၎င်းအစဉ်ကို အချိန်ရာသီ နမူနာပုံစံဖြင့် ပြသနိုင်ပါသည်။ လေးလတစ်ကြိမ်၊ လစဉ် တနင်္လာနေ့တိုင်း၊ စုံနာရီတိုင်း၊ ၁၅ မိနစ်တစ်ကြိမ် အစရှိသဖြင့် အချိန်ရာသီဆိုရာတွင် တူညီသော အချိန်ကာလအပိုင်းအခြား အမျိုးမျိုး ဖြစ်နိုင်ပါသည်။ ဥပမာ-ပန်ကာ၊ အနွေးထည်၊ လေအေးစက်၊ အချိုရည်၊ ဗလာစာအုပ်အရောင်းအားများကို တင်ကြိုခန့်မှန်းခြင်း။ ပုံ (၅-၂) ကို ကြည့်ပါ။

ပုံ (၅-၂) အချိန်ရာသီ အချက်အလက် နမူနာပုံစံ

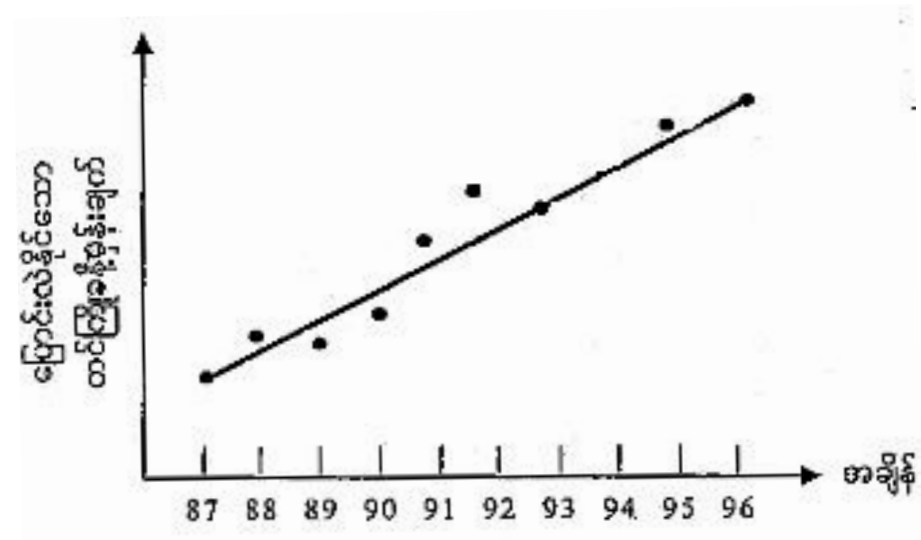
(ဂ) ပြန်ဖြစ်တတ်သောနမူနာပုံစံ။ (CYCLICAL PATTERN)။ အချိန်ရာသီပုံစံနှင့်ဆင်တူပါသည်။ သို့ရာတွင် တစ်ကြိမ်ပြန်လည် ဖြစ်ပေးခြင်းသည် တစ်နှစ်ထက်ပို၍ ကြာနိုင်ပါသည်။ ဥပမာ-ဂျီအင်ပီနှင့် သတ္တုများ၏ ဈေးနှုန်းတို့ကို ပြန်ဖြစ်တတ်သော နမူနာပုံစံဖြင့် ဖော်ပြလေ့ရှိသည်။ သို့ရာတွင် ဤပုံစံတွင် တင်ကြိုခန့်မှန်းရခက်သည့် အကြောင်းတစ်ခု

ရှိပါသည်။ ၎င်းအကြောင်းမှာ ပြန်ဖြစ်ခြင်းသည် တူညီသော ကာလတွင် ဖြစ်ပေါ်ခြင်း မဟုတ်၊ ကြားကာလများသည် တူညီမှု မရှိကြခြင်းပင် ဖြစ်၏။ (ပုံ ၅-၃ ကိုကြည့်ပါ)

ပုံ (၅-၃) ပြန်ဖြစ်တတ်သော နမူနာပုံစံ

ယေဘုယျဦးတည်လမ်းကြောင်း နမူနာပုံစံ (TREND PATTERN)။ အချိန်ကာလအပေါ်တွင် တည်၍ တန်ဖိုးများ ယေဘုယျတိုးတက်မှု၊ သို့မဟုတ် ဆုတ်ယုတ်မှုရှိသောအခါ ဖော်ပြနိုင်သည်။ စက်မှု လက်မှု ဌာနခွဲများမှ လိုအပ်ချက် တောင်းခံမှု နမူနာပုံစံ၊ အမျိုးသား အသားတင်ထုတ်လုပ်မှုနှင့် စီးပွား ရေးညွှန်းကိန်းများကို ထုတ်ဖော်ပြသရန် အသုံးပြုနိုင်ပါသည်။ (ပုံ ၅-၄ ကိုကြည့်ပါ)

ပုံ (၅-၄) ယေဘုယျဦးတည်လမ်းကြောင်းအချက်အလက်များ နမူနာပုံစံ

စက်မှုသိပ္ပံပညာနှင့်ဆိုင်သော တင်ကြိုခန့်မှန်းခြင်း နည်းစနစ်

အမြော်အမြင်ရှိ၍ နိုးကြားသော ခေါင်းဆောင်တိုင်းသည် စက်မှုသိပ္ပံပညာ၏ အပြောင်းအလဲ ဖြစ်ပေါ်နေမှု လားရာအရပ်မျက်နှာနှင့် အတိုင်းအတာပမာဏကို အမြဲ သတိဝီရိယကြီးစွာထား၍ စောင့်ကြည့်နေရမည့်တာဝန်ကို သိရှိနားလည်ကြပါသည်။ ယင်းသို့သောအပြောင်းအလဲဖြစ်ပေါ်မှုကြောင့် အခွင့်အရေးရရှိနိုင်မှုများကို မလွတ်တမ်း အသုံးချနိုင်ရန်နှင့် အရေးနိမ့် အကျိုးပျက်ပြားစေမည့် ကိစ္စများကို အလျင်အမြန်ကာကွယ် ထိန်းသိမ်းနိုင်ရန် တီထွင်ကြံဆမှုများကိုလည်း အမြဲပြုလုပ်နေကြရပါမည်။ ခေါင်းဆောင်အတွက် လိုအပ်သော လက်ငင်းဖြစ်ပေါ်တိုးတက်မှုသတင်းကို သတိရှိစွာ ရယူအသုံးချရန် ပျက်ကွက်ခဲ့သော် ထိုခေါင်းဆောင်သည် အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုလုံးအား စုပ်ဝဲသဲကျင်းအတွင်း ပစ်ချလိုက်သကဲ့သို့ ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အရှုပ်အထွေးများအောက်တွင် မလှုပ်မရှားသာ နစ်မြုပ်သွားဖွယ်ရာသာ ရှိပါတော့သည်။

ယနေ့ စက်မှုသိပ္ပံပညာသည် အလွန်လျင်မြန်စွာ တိုးတက်နေသည့် အခြေအနေတွင် ရောက်ရှိနေပြီး လူ့လောက အဖွဲ့အစည်းအားလုံး၏ လှုပ်ရှားဆောင်ရွက်ချက်များကို အသက်သွေးကြောသဖွယ် ချုပ်ကိုင်လျက်ရှိနေသည်ကိုလည်း တွေ့ရမည်ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် စက်မှုသိပ္ပံပညာနှင့် ဆိုင်သော တင်ကြိုခန့်မှန်းချက်များကို ကျွန်ုပ်တို့၏ အဖွဲ့အစည်း ရှင်သန်လွတ်မြောက်မှုအတွက် မဖြစ်မနေ လုပ်ရပေမည်။ စက်မှုသိပ္ပံပညာကိုယ်တိုင်က အရှိန်ကောင်းစွာ တိုးတက်နေဆဲဖြစ်သောကြောင့် ၎င်းပညာရပ်နှင့်ပတ်သက်သော တင်ကြိုခန့်မှန်းခြင်းနည်းလမ်းများသည်လည်း အဆုံးရှိလိမ့်မည်မဟုတ်ပေ။ သို့ရာတွင် စီမံကိန်းများ ပြုလုပ်ရေးအတွက်ကား အလွန်အစွမ်းထက်သော လက်နက်သဖွယ် အသုံးတည့်ပါလိမ့်မည်။

အဓိပ္ပာယ်ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်။ စက်မှုသိပ္ပံပညာနှင့် သက်ဆိုင်သော တင်ကြိုခန့်မှန်းခြင်းသည် စီမံကိန်းအဆင့်များအပေါ် မူတည်၍ အဓိပ္ပာယ်ရှင်းလင်း ဖော်ပြချက် သုံးမျိုးရှိပါသည်။

- (က) **နိုင်ငံတော်၏မူဝါဒရေးရာ စီမံကိန်းအဆင့်။** စက်မှုသိပ္ပံပညာနှင့်ဆိုင်သော တင်ကြိုခန့်မှန်းခြင်းသည် အနာဂတ်တွင် ဖြစ်ပေါ်လာမည့် တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးမှု ဘောင်နယ်နိမိတ်ကို သတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်းပေးနိုင်သည့် စက်မှုသိပ္ပံပညာဆိုင်ရာ အချက်များကို ရှင်းလင်းဖော်ပြခြင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။
- (ခ) **မဟာဗျူဟာစီမံကိန်းအဆင့်။** စက်မှုသိပ္ပံပညာနှင့်ဆိုင်သော တင်ကြိုခန့်မှန်းခြင်းသည် အခြားရွေးချယ်စရာ စက်မှုသိပ္ပံပညာများ တည်ရှိနေခြင်းကို သိနားလည်အောင် ပြုခြင်းနှင့် နှိုင်းယှဉ်အကဲဖြတ်ခြင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။ တစ်နည်းအားဖြင့် စက်မှုသိပ္ပံပညာဆိုင်ရာ ပြဿနာများကို အဖြေရှာရန် ဆုံးဖြတ်ခြင်းပင် ဖြစ်၏။
- (ဂ) **နည်းဗျူဟာစီမံကိန်းအဆင့်။** စက်မှုသိပ္ပံပညာနှင့်ဆိုင်သော တင်ကြိုခန့်မှန်းခြင်းသည် အနာဂတ်တွင် ဖြစ်ပေါ်လာမည့် စက်မှုသိပ္ပံပညာ လွှဲပြောင်းပေးခြင်းအား ဖြစ်မြောက်နိုင်မှု အတိုင်းအတာ ပမာဏကို အကဲဖြတ်ခြင်းပင်ဖြစ်ပါသည်။

စက်မှုသိပ္ပံပညာဆိုင်ရာ တင်ကြိုခန့်မှန်းချက် လိုအပ်ပုံ။ ခေတ်ရှေ့ကျော်လွန်နေမည့် အနာဂတ်တွင် စီးပွားရေး၊ လူမှုရေးနှင့်နိုင်ငံရေး ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ၏ အရေးပါမှုပမာဏကို တွက်ချက်ရာ၌ စက်မှုသိပ္ပံပညာရပ်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်များဖြင့်ပင် စဉ်းစားကြရပါတော့မည်။ အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများနှင့် စက်မှုလက်မှုအဖွဲ့အစည်းများ အပါအဝင် လူ့အဖွဲ့အစည်းအားလုံးတို့သည် အနာဂတ်တွင် မိမိတို့အတွက် အခြေအနေကောင်းများရရှိကြပါလျှင် စက်မှုသိပ္ပံပညာဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းများကိုအခြေခံမှစ၍ လုံးဝပြောင်းလဲပစ်ရမည့်အချက်ကို သိရှိခံယူထားရန် လိုအပ်ပါသည်။ ဤအပြောင်းအလဲများသည် လက်ရှိ လိုက်နာကျင့်သုံးနေမှုများကို ဘေးဖယ်ပစ်ပြီး အခွင့်အရေးအသစ်များနှင့် ပြဿနာအသစ်များကို လက်ကမ်းကြိုဆိုနေပေလိမ့်မည်။ ယင်းသို့ စက်မှုသိပ္ပံပညာ အပြောင်းအလဲကို တင်ကူးခံစားထားခြင်းမရှိသော မည်သည့်အဖွဲ့အစည်းမဆို ဆိုးရွားသော စွန့်စားမှုနှင့် မလွဲမသွေ ကြုံတွေ့ရမည်မှာ မလွဲပါ။ ကမ္ဘာပေါ်တွင် သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး စွမ်းအား မြင့်မားလာခြင်း၊ စွမ်းအင်ကို ပိုင်နိုင်စွာ ချုပ်ကိုင်နိုင်မှု တိုးတက်လာခြင်း၊ လူသားများ၏ အသက်ရှည်မှုနှင့် ကျန်းမာမှု ကောင်းမွန်လာခြင်း၊ ရုပ်ဝတ္ထုပစ္စည်းများ၏ စွမ်းရည် အင်္ဂါရပ်များကို တိုးတက်ပြောင်းလဲစေနိုင်ခြင်း၊ အာရုံခံနိုင်မှု စွမ်းရည် တိုးတက်လာခြင်း၊ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ လူသားတို့၏ လုပ်ဆောင်ချက်များကို စက်ကိရိယာများဖြင့် အစားထိုးလာနိုင်ခြင်း၊ ပတ်ဝန်းကျင်ကို ပို၍ ထိန်းချုပ်လာနိုင်ခြင်း၊ အသိပညာ ဖွံ့ဖြိုးမှုနှုန်း မြင့်မားလာခြင်းများသည် စက်မှုသိပ္ပံပညာဆိုင်ရာ တင်ကြိုခန့်မှန်းချက် လိုအပ်လာမှုကို ညွှန်ပြနေသော အချက်များပင် ဖြစ်သည်ဟု သုတေသီများက ဆိုကြပါသည်။

ချိန်ဆဆုံးဖြတ်သော တင်ကြိုခန့်မှန်းခြင်း နည်းစနစ်

တင်ကြိုခန့်မှန်းခြင်းနှင့်ပတ်သက်၍ အကျယ်ပြန့်ဆုံး အသုံးပြုနေကြသည့် အမျိုးအစားဖြစ်ပါသည်။ ကျွမ်းကျင်သူများ၏ စိတ်ကူးထဲတွင် အနာဂတ်အတွက် ပုံကြမ်းတစ်ခု ရှိလိမ့်မည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့ မျှော်လင့်နိုင်ကြပါသည်။ အကြမ်းဖျင်းချိန်ဆဆုံးဖြတ်သော ပုံစံသုံးမျိုးရှိကြောင်း အစောပိုင်းတွင် ဖော်ပြထားခဲ့ပြီး ဖြစ်ရာ တစ်ချက်ချင်း၏ အားသာချက်၊ အားနည်းချက်များကို ဆက်လက်ဖော်ပြသွားပါမည်။

(က) **တစ်ဦးချင်း အရည်အသွေး၊ သို့မဟုတ် ပါရမီ။** ကျွမ်းကျင်သူတစ်ဦးကို သူကျွမ်းကျင်သည့်နယ်ပယ်၌ အနာဂတ်တွင် ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်ဖွယ်ရှိသည့်အချက်အား ဟောကိန်းထုတ်ခိုင်းခြင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။ ဤနည်းစနစ်သည် အကန့်အသတ်နှင့်သာ အသုံးပြု၍ ရပါလိမ့်မည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ယနေ့ခေတ် နည်းပညာတိုးတက်မှုများသည် ပညာရပ်၊ စည်းမျဉ်းနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများစွာတို့၏ အပြန်အလှန် ဆက်စပ်မှုများမှသာ ဖြစ်ထွန်းလာနိုင်သောကြောင့် ဖြစ်၏။ အထူးကျွမ်းကျင်သူတစ်ဦးသည် နယ်ပယ်တစ်ခုအတွက်သာ အကန့်အသတ်ရှိနေသည်ဖြစ်ရာ ၎င်းတစ်ဦးတည်းက နယ်ပယ်အသီးသီးအတွက် မည်သည့်နည်းနှင့်မျှ တိကျမှန်ကန်စွာ တင်ကြိုခန့်မှန်းနိုင်စွမ်း ရှိလိမ့်မည် မဟုတ်ပါ။ ထို့အပြင် ဤကဲ့သို့သော တင်ကြိုခန့်မှန်းခြင်းများသည် ပုဂ္ဂိုလ်ရေး အစွဲများ ကြီးကြီးမားမား စွဲကပ်နေလေ့ရှိရာ မှားယွင်းနိုင်သော ရာခိုင်နှုန်းများ ပါသည်။

- (ခ) **တွေးတောထင်မြင်ချက်မှ ရွေးချယ်ဆုံးဖြတ်ခြင်း။** အကယ်၍ တစ်ဦးချင်း တင်ကြိုခန့်မှန်းသူများစွာ၏ ထင်မြင်ယူဆချက်များကိုပေါင်းစပ်လိုက်မည်ဆိုလျှင် တစ်ဦးချင်း၏ ခန့်မှန်းချက်များမှ အမှားအယွင်းများနှင့် အစွဲအလမ်းများသည် လျော့နည်းသွားဖွယ်ရာ ရှိပါသည်။ တစ်ဦးချင်း၏ တွေးတောထင်မြင်ချက်များသည် ကွဲပြားခြားနားမှု ကြီးမားလျှင် စံနမူနာအဖြစ် ကောက်ခံရယူနေရမည့်အဖွဲ့၌ လူအင်အား ပိုမိုပါဝင်သင့်ပါသည်။ မည်သည့် အကြောင်းကိစ္စအတွက်မဆို စံကောက်မည့်အဖွဲ့ (SAMPLE) ၌ လူအင်အား အနည်းဆုံး ၂၅ ယောက်ပါဝင်သင့်ပြီး ထင်မြင်ချက်ပေးရမည့်သူများသည် ကျောထောက် နောက်ခံ အကြောင်းအမျိုးမျိုးမှ လာသူများ ဖြစ်သင့်ပါသည်။ ဤနည်းလမ်းတွင် အဓိက အားနည်းချက်မှာ လူနည်းစု၏ တင်ကြိုခန့်မှန်းချက်တစ်ခုသည် မည်မျှပင် ထူးခြားကောင်းမွန်ပါစေ၊ လူများစု၏ တွေးတောထင်မြင်ချက်က ဝါးမျိုသွားသည်ကို ခံနိုင်ခြင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။
- (ဂ) ကြိုသိနိုင်သော ယေဘုယျစစ်တမ်း၊ သို့မဟုတ် ဈေးကွက်သုတေသန၊ ကော်မတီဖြင့် တင်ကြိုခန့်မှန်းခြင်း နည်းလမ်းသည် ကျွမ်းကျင်သူအနည်းငယ်က အနာဂတ်ကာလအတွင် ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်ဖွယ်ရှိသော ယေဘုယျဦးတည်လမ်းကြောင်းကို စုပေါင်းချိန်ဆ၍ ဆုံးဖြတ်ကြခြင်းဖြစ်၏။ ယခု ကြိုသိနိုင်သော ယေဘုယျစစ်တမ်းနည်းလမ်း၌ လူထုထံမှ ယေဘုယျစစ်တမ်း (SURVEY) ကောက်ယူခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ယေဘုယျစစ်တမ်းသည် လူတို့၏အပြုအမူနှင့် လှုပ်ရှားမှုများကို ပြဋ္ဌာန်းသွားနိုင်ပါသည်။ ယေဘုယျစစ်တမ်းကောက်ယူခြင်းများကို အစိုးရအဖွဲ့အစည်း (သို့မဟုတ်) အစုအဖွဲ့ကြီးများ၏ ကျောထောက် နောက်ခံမှုဖြင့် ဂုဏ်သိက္ခာရှိသော အဖွဲ့အစည်းများက အချိန်မှန်ပြုလုပ်ကြရပါသည်။ ဈေးကွက်သုတေသနပြုခြင်းသည် ယေဘုယျစစ်တမ်းများထက် အဆင့်မြင့်မားပြီး စားသုံးသူနှင့် ပတ်သက်သော ကိုယ်ရေးအကြောင်းအရာများနှင့် ၎င်းတို့၏ဆုံးဖြတ်ချက် ပြုလုပ်ရသည့် အကြောင်းရင်းခံ အချက်များကိုပါ ထပ်ဆောင်းပါဝင်စေခြင်းဖြင့် တင်ကြိုခန့်မှန်းမှုအတွက် ပိုကောင်းမွန်သော အခြေခံအချက်များ ရရှိစေပါသည်။
- (ဃ) **ကော်မတီ သို့မဟုတ် ခုံသမာဓိအဖွဲ့ဖြင့် တင်ကြိုခန့်မှန်းခြင်း။** အလွယ်ကူဆုံးနှင့် အသုံးအများဆုံးသော တင်ကြိုခန့်မှန်းခြင်း နည်းလမ်းတစ်ခုဖြစ်ပါသည်။ အမှုဆောင်အရာရှိများ ပါဝင်သော အုပ်စုတစ်စုကို ဖွဲ့စည်း၍ ၎င်းတို့၏ ဉာဏ်ပညာနှင့် အတွေ့အကြုံများကို အကောင်းဆုံးအသုံးပြုပြီး တင်ကြိုခန့်မှန်းခြင်းဖြစ်၏။ ဥပမာ-စီးပွားရေးလုပ်ငန်းတစ်ခုအတွက်ဖြစ်လျှင် အမှုဆောင်အရာရှိများသည် ဈေးကွက်ရှာဖွေရေး၊ ထုတ်လုပ်ရေး၊ ဘဏ္ဍာရေး၊ စီမံခန့်ခွဲရေးနှင့် အုပ်ချုပ်မှုဌာန အစရှိသည့် လုပ်ငန်းခွဲများနှင့် သက်ဆိုင်သူများ ဖြစ်ရပါမည်။ ထိုသူများကို စဉ်းစားကြရမည့် အကြောင်းကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ နောက်ခံသတင်းအချက်အလက်များ ပေးထားရပါမည်။ ဤနည်းလမ်းသည်

မြန်ဆန်၍ လွယ်ကူစွာ နားလည်နိုင်ပါသည်။ စာရင်းဇယားနှင့် ကိန်းဂဏန်း အမြောက် အမြား မလိုအပ်ဘဲ၊ ကျွမ်းကျင်သူမျိုးစုံ၏ အတွေ့အကြုံနှင့် ချိန်ဆမှုတို့ကို အခြေခံပါ သည်။ အခြားသော တင်ကြိုခန့်မှန်းနည်းများအတွက် လုံလောက်သော ကိန်းဂဏန်း အချက်အလက်များ မရရှိနိုင်သော အခြေအနေတွင် အသုံးပြုနိုင်သော တစ်ခုတည်းသော နည်းလမ်းဖြစ်ပါသည်။ သို့ရာတွင် လက်တွေ့ကျင့်သုံးရာ၌ ချင့်ချိန်နိုင်ရန် ဤနည်းလမ်း ၏ အားနည်းချက်များကိုလည်း ကျွန်ုပ်တို့ သိရှိထားကြရန် လိုအပ်ပါလိမ့်မည်။ အများ သဘောတူညီချက် ရရှိရေးအတွက် အစွန်းရောက်သော အမြင်အချို့ ပျောက်ကွယ်သွား နိုင်ခြင်း၊ နည်းလမ်းတကျမှန်ကန်စွာစီမံဆောင်ရွက်ခြင်းမပြုနိုင်လျှင် အပြောသန်၊ အငြင်း သန်သူများနှင့် ရာထူးအမြင့်ဆုံးပုဂ္ဂိုလ်၏ အမြင်ကိုပင်လျှင် အတည်ပြုပေးသည့် သဘောမျှသာ ဖြစ်သွားနိုင်ခြင်း၊ နာမည်ပျက် မခံလိုသောကြောင့် ကျွမ်းကျင်သူအများစု သည် မိမိ၏ထင်မြင်ချက်များကို နောက်ဆုတ်ရန်၊ သို့မဟုတ် စွန့်လွှတ်ရန် ဝန်လေးလှေ ရှိခြင်း၊ စီမံအုပ်ချုပ်သူများ၏ တန်ဖိုးရှိသော အချိန်များစွာ ပေးရခြင်း၊ တာဝန်ယူမှု ကွဲပြားသွားနိုင်ခြင်းနှင့် အစိုးရဌာနများ၊ ကော်ပိုရေးရှင်းကြီးများတွင် (အထက်လူကြီး၏ ဆန္ဒကို မကျော်လွန်စေလိုသောကြောင့်) အသုံးဝင်သောရလဒ် မပေးတတ်ခြင်းတို့သည် သိသာထင်ရှားသော အားနည်းချက်များ ဖြစ်ပါသည်။

ချိန်ဆဆုံးဖြတ်သောနည်းလမ်း၏ ကန့်သတ်ချက်များ။ တင်ကြိုခန့်မှန်းခြင်းအတွက် ချိန်ဆ ဆုံးဖြတ်ခြင်း နည်းလမ်းကိုသာ အသုံးပြုတော့မည်ဆိုလျှင် ဤနည်းလမ်းကို သိသာထင်ရှားသော ထိခိုက် မှုများ ဖြစ်ပေါ်စေနိုင်သည့် ကန့်သတ်ချက်များနှင့် အစွဲများအကြောင်းကို ကောင်းစွာသိရှိပြီး ရှောင်ရှား နိုင်ရပါမည်။ သို့မှသာ ထိုက်သင့်အားလျော်စွာ တိုးတက်မှုရှိသော တင်ကြိုခန့်မှန်းချက်များကို ရရှိနိုင် မည်ဖြစ်ပါသည်။ ၎င်းကန့်သတ်ချက်များမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်။

(က) **ချိန်ဆရာတွင် ယုံကြည်မှုလွန်ကဲခြင်း။** သုတေသီများ၏ လေ့လာမှုများအရ လူ များသည် ယေဘုယျအားဖြင့် ၎င်းတို့၏ တင်ကြိုခန့်မှန်းချက်များအပေါ် ယုံကြည်မှု လွန် ကဲတတ်ကြပါသည်။ ထပ်မံရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များကိုလည်း မိမိ၏ တင် ကြိုခန့်မှန်းချက်များကို ပိုမိုတိကျမှန်ကန်စေရန်အတွက် အသုံးပြုရမည့်အစား ပြဿနာ ကို တိုးပွားစေသည်ဟူ၍သာ မှတ်ယူတတ်ကြပါသည်။

(ခ) **ထင်ယောင်ထင်မှားသော အပြန်အလှန်ဆက်စပ်မှု။** မိမိတို့၏ တတ်သိလိမ္မာမှုနှင့် ထိန်းချုပ်နိုင်မှုအတွက် ပြင်းပြစွာ လိုလားသော တင်ကြိုခန့်မှန်းသူများသည် ၎င်းတို့၏ ခန့်မှန်းချက်များကို မှန်ကန်ကြောင်း အထောက်အထားပြုရန်အတွက် (အမှန်တကယ် မဟုတ်သော) နမူနာပုံစံများကို အတင်းဆွဲယူ အသုံးပြုကြရန် အလွန်စိတ်အား ထက်သန် လေ့ရှိကြပါသည်။

- (ဂ) **ရရှိနိုင်မှုအစွဲ။** လတ်တလော အဖြစ်အပျက်များသည် အချိန်ကြာမြင့်စွာက ဖြစ်ခဲ့သော အဖြစ်အပျက်များထက် ပို၍ မှတ်မိပြီး ချိန်ဆမှုပြုလုပ်ရာ၌ ပိုမိုလွှမ်းမိုးနိုင်စွမ်း ရှိကြ၏။ လွယ်လင့်တကူ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်၊ ကိန်းဂဏန်းနှင့် အဖြစ်အပျက်များ ကြောင့် ချင့်ချိန်မှုသည် အမှန်တရားမှ သွေဖည်သွားနိုင်ပါသည်။
- (ဃ) **လှေခံထစ်အစွဲ။** မိမိစိတ်ထဲတွင် ရှိနေသည်ကို ပြောင်းလဲမှု မပြုလုပ်လိုခြင်းဖြစ် ၏။ ကနဦး ကိန်းဂဏန်းများ၊ အဖြစ်အပျက်များ၊ လုပ်ရိုးလုပ်စဉ် အလုပ်များကိုသာ စွဲကိုင်ထားမှုသည် မိမိ၏ချိန်ဆမှုကို ဖုံးလွှမ်းထားခြင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။
- (င) **ဖြစ်ရပ်နောက်သိမြင်မှုအစွဲ။** ဖြစ်ရပ်နောက်ပိုင်းကာလမှ သိနားလည်ခြင်း၏ မှားယွင်း သောအမြင်ကို ခေါ်ခြင်းဖြစ်၏။ ဖြစ်ရပ်နောက် သိမြင်မှုအစွဲသည် တင်ကြိုခန့်မှန်းသူ အား မိမိ၏တင်ကြိုခန့်မှန်းချက်များ၏ အမှားအယွင်းများကို ယထာဘူတကျစွာ အကဲ ဖြတ်နိုင်စွမ်း မရှိအောင် တားဆီးလေ့ရှိပါသည်။
- (စ) **မသေချာမှုကို လျှော့တွက်ခြင်း။** ချိန်ဆဆုံးဖြတ်သော နည်းလမ်းဖြင့် တင်ကြိုခန့် မှန်းရာတွင် အနာဂတ်ကာလ၌ ဖြစ်ပေါ်လာဖွယ်ရှိသော ဖြစ်ရပ်များနှင့်ပတ်သက်၍ မရေ ရာမသေချာမှုကို လျှော့တွက်လိုသော ဆန္ဒရှိမှုကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားရမည် ဖြစ်ပါ သည်။ ဤသို့မသေချာမှုကိုလျှော့တွက်လိုခြင်းသည် တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းအားဖြင့် အထက်ဖော်ပြပါ အစွဲများကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။
- (ဆ) **ချိန်ဆရာတွင် ရှေ့နောက်မညီခြင်း။** စိတ်ကူးဘောင်များနှင့် အခြားသော အကြောင်း အချက်များ၏ ဖြစ်ပျက်ပြောင်းလဲမှုများသည် အခါအားလျော်စွာ ဆုံးဖြတ်ချက်ချခြင်း လုပ်ငန်းစဉ်အပေါ် သိသာထင်ရှားစွာ လွှမ်းမိုးလေ့ရှိပြီး ချိန်ဆရာ၌ ရှေ့နောက်မညီ ဖြစ် တတ်ပါသည်။

လူ့စွမ်းအား တင်ကြိုခန့်မှန်းခြင်း (MANPOWER FORECASTING)

လူသားအရင်းအမြစ် စီမံကိန်းများ ပြုလုပ်ရာတွင် လူ့စွမ်းအားကို ကြိုတင်ခန့်မှန်းခြင်းသည် အခြေခံအကျဆုံး အလုပ်ဖြစ်ပါသည်။ စီမံကိန်းလုပ်ငန်းစဉ် အဆင့်ဆင့်အတွက် လူ့စွမ်းအား လိုအပ်ချက် များကို အရေအတွက်နှင့် အရည်အချင်း သဘောအရ ပို၍တိကျစွာ ဖော်ပြနိုင်ရပါမည်။ တင်ကြိုခန့်မှန်း ချက်များ၏ ပင်ကိုသဘောသည် ပြောင်းလဲလာသော အခြေအနေများအရ ဆက်တိုက် ခန့်မှန်းချက်များ ပြုလုပ်နေရသဖြင့် သူ့ဘာသာသူ အဆုံးသတ်၍ မရနိုင်ပါ။ လူအင်အား စုဆောင်းခြင်း၊ လေ့ကျင့်ပေး ခြင်း၊ တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးစေခြင်း၊ ရာထူးတိုးမြှင့်ခန့်အပ်ခြင်း၊ ပြောင်းရွှေ့ခြင်းနှင့် လုပ်ငန်းပုံစံပြောင်းလဲခြင်း၊ အဖွဲ့အစည်းအလိုက် ပြောင်းလဲခြင်းများမှစ၍ ချမှတ်ထားသော ရည်မှန်းချက်ရရှိနိုင်ရန်အတွက် လိုအပ် သည်များ အားလုံးအတွက် တင်ကြိုခန့်မှန်းထားရမည် ဖြစ်ပါသည်။ တင်ကြိုခန့်မှန်းခြင်း ပြုလုပ်နေစဉ် အတွင်း ပေးထားသင့်သော မေးခွန်းများမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်။

- (က) ကျွန်ုပ်တို့တွင် ဝန်ထမ်းအင်အား မှန်ကန်စွာ ဖွဲ့စည်းထားပါသလား၊ ပိုခြင်း လိုခြင်း ရှိသလား။
- (ခ) ပို၍နည်းသော လူအင်အားဖြင့် ထိထိရောက်ရောက် အလုပ်လုပ်နိုင်မလား။
- (ဂ) တိုးချဲ့လျှင် ဘာတွေလိုလာမလဲ၊ ပြောင်းလဲလျှင် ဘာတွေ လိုလာမလဲ။
- (ဃ) ရှေ့နှစ်နှင့် လာမည့်နှစ်များအတွက် လူသစ်စုဆောင်းမှု လိုအပ်ချက် ဘယ်လောက်ရှိလာမလဲ။
- (င) အနာဂတ်စီမံကိန်း ကာလအတွင်း မည်သည့်ဝန်ထမ်းများ ရရှိနိုင်မလဲ။ (ပြုန်းတီးခြင်း၊ ရာထူးတိုးတက်ခြင်း အစရှိသည်များ ထည့်စဉ်းစားရန်)
- (စ) မည်သည့် ကျွမ်းကျင်မှုနယ်မြေတွင် အလျဉ်မမီဘဲ ဖြစ်နေမလဲ။
- (ဆ) လုပ်သားများကို ပို၍ ကောင်းမွန်စွာ အသုံးချနိုင်အောင် ဘယ်လိုလုပ်မလဲ။

ထိရောက်သော တင်ကြိုခန့်မှန်းခြင်း၏ အကျိုးကျေးဇူးမှာ စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် ပိုမိုကောင်းမွန်သော သတင်းပို့ချက်များ ရရှိခြင်းပင် ဖြစ်၏။ ဦးစီးအဖွဲ့၏ လိုအပ်ချက်များ စီစဉ်နိုင်ခြင်း၊ လိုအပ်သော အရည်အချင်းသစ်နှင့် ပြည့်စုံသူများ ကြို၍ စုဆောင်းထားနိုင်ရန် စီမံခြင်း၊ လုပ်ငန်းခွင် လိုအပ်ချက်နှင့် အကိုက်ညီဆုံး အရည်အသွေးရှိသူများကို ဖော်ထုတ်နိုင်ခြင်းနှင့် ကုန်ကျစရိတ် ပိုမိုသုံးစွဲမှုကို ထိန်းချုပ်နိုင်ခြင်း စသည်တို့ကို တင်ကြိုခန့်မှန်းချက်များက လုပ်ဆောင်ပေးနိုင်ပါသည်။ သွယ်ဝိုက်သော အကျိုးကျေးဇူးရရှိမှုမှာ လုပ်သားများ၏ ထုတ်လုပ်မှုကို တိုးတက်စေခြင်း၊ ပိုမိုကောင်းမွန်သော လုပ်သားများအား ဆွဲဆောင်မှုရှိစေခြင်း၊ အဖွဲ့အစည်းရှေ့ရေး တိုးတက်မှုအတွက် လုပ်သားများကပါဝင်လာရေးကို လှုံ့ဆော်ပေးနိုင်ခြင်းတို့ပင် ဖြစ်ပါသည်။ လူ့စွမ်းအား တင်ကြိုခန့်မှန်းမှုကို ထိထိရောက်ရောက် လုပ်နေသော အဖွဲ့အစည်းများသည် ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်ဖွယ်ရှိသော အခြေအနေများကို ကြိုတင်သိရှိ ပြင်ဆင်ထားနိုင်သောကြောင့် ပို၍တည်ငြိမ်မှုရှိကြောင်း တွေ့ရမည်ဖြစ်ပါသည်။ အပြောင်းအလဲမြန်လွန်းသော ပတ်ဝန်းကျင် အခြေအနေများအောက်တွင် လူသားအရင်းအမြစ်ကို တင်ကြိုခန့်မှန်းခြင်း၏ တန်ဖိုးကား ကြီးမားလှပါသည်။ စီမံခန့်ခွဲမှုပိုင်းဆိုင်ရာ၊ အတတ်ပညာနှင့် နည်းပညာပိုင်းဆိုင်ရာ စွမ်းရည်မြင့်မားသော အဖွဲ့အစည်းကြီးများအတွက်ဆိုလျှင် လူသားအရင်းအမြစ် တင်ကြိုခန့်မှန်းခြင်းအလုပ်ကို မလုပ်ဘဲနေ၍ လုံးဝမရပါ။

တင်ကြိုခန့်မှန်းခြင်းပုံစံများ။ ပုံစံများက ခန့်မှန်းခြင်းမဟုတ်။ လူများကသာ တင်ကြိုခန့်မှန်းခြင်းဖြစ်သည်မှန်သော်လည်း အရေအတွက်နှင့်ဆိုင်သော နည်းလမ်းတွင် သင်္ချာနည်းပညာနှင့် ကွန်ပျူတာနည်းပညာများသည် အနာဂတ်၏ လိုအပ်ချက်များကို ခန့်မှန်းရာ၌ အလွန်အရေးကြီးကြကြောင်း တွေ့ရပါသည်။ လူ့စွမ်းအားကို တင်ကြိုခန့်မှန်းရာတွင် ပုံစံအမျိုးအစား လေးမျိုးခွဲခြားနိုင်ပါသည်။ လွယ်ကူသော ပုံစံအချို့မှာ ချိန်ဆဆုံးဖြတ်သောပုံစံ၊ ဖြတ်ထိုးနည်းပုံစံ (RULES OF THUMB) နှင့် အချိန်စဉ်ပုံစံ စသည်တို့ဖြစ်ပါသည်။ ၎င်းပုံစံများအပြင် နောက်တစ်ဆင့်အနေဖြင့် အဖွဲ့အစည်းနှင့်သက်ဆိုင်သော ပြောင်းလဲမှုပုံစံများ (ORGANIZATIONAL CHANGE MODELS) လည်း ရှိပါသည်။ လူအင်အား

စီးဆင်းမှုနှင့်ပတ်သက်၍ အတိတ်ကာလက ပြောင်းလဲမှုများကို လေ့လာခြင်းဖြင့် အနာဂတ်ကာလကို တင်ကြိုခန့်မှန်းခြင်းပုံစံများ ဖြစ်ပါသည်။ လူ့စွမ်းအား တင်ကြိုခန့်မှန်းခြင်း ပုံစံ တတိယအမျိုးအစားမှာ အကောင်းမြင်စေသောပုံစံများ (OPTIMIZATION MODELS) ဖြစ်ပါသည်။ လျာထားသော ရည်မှန်းချက်အတိုင်း ဝင်စေရန်အတွက် ဝန်ထမ်းအင်အား လိုအပ်ချက်ကို လိုအပ်သလို စိစစ်ဖော်ထုတ်ခြင်း၊ မျှော်လင့်ထားရသောနေရာလစ်လပ်မှု အခြေအနေနှင့်ကိုက်ညီအောင် စီစဉ်ပေးခြင်းတို့ဖြစ်ပါသည်။ နောက်ဆုံးအမျိုးအစားမှာပေါင်းစပ်ထားသောအခြေအနေတုပုံစံများ (INTEGRATED SIMULATION MODELS) ဖြစ်ပါသည်။ အနာဂတ်တွင် ဖြစ်ပေါ်လာမည့် အပြောင်းအလဲများ၏ အကျယ်အဝန်း အတိမ်အနက်ကို မသိနိုင်သောအခါ ကွန်ပျူတာနည်းပညာများကို အခြေခံသည့် အခြေအနေတု ပြုလုပ်သည့်ပုံစံများသည် အသုံးဝင်ပါသည်။ အနာဂတ်တွင် အခြေအနေအမျိုးမျိုးကို အတုပြုလုပ်၍ ခေါင်းဆောင်များက စစ်ဆေးကြည့်ရှု ကြရပါမည်။ လူသစ်စုဆောင်းခြင်း၊ တာဝန်ချထားခြင်း၊ ကုန်ကျစရိတ် တွက်ချက်ခြင်း အစရှိသော လုပ်ငန်းအခြေအနေအမျိုးမျိုးတွင် လုပ်သားအုပ်စု အတန်းအစားအမျိုးမျိုးအတွက် လိုအပ်ချက်များကို စဉ်းစားလာရသောအခါ အခြေအနေတုများကို ကွန်ပျူတာပေါ်၌ ပေါင်းစပ်ကြည့်ခြင်းဖြင့် တင်ကြိုခန့်မှန်းနိုင်ကြမည် ဖြစ်ပါသည်။

စီးပွားရေးတင်ကြိုခန့်မှန်းခြင်း (ECONOMIC FORECASTING)

စီးပွားရေး တင်ကြိုခန့်မှန်းရန် လိုအပ်ချက်သည် လူတစ်ဦးချင်းစီ၏ စီးပွားရေးဆိုင်ရာ ပြဿနာများမှ စတင်ပါသည်။ လူတို့၏လိုအပ်ချက်သည် မည်သည့်အခါတွင်မျှ ကန့်သတ်၍ မရပါ။ သို့ရာတွင် လူ့လိုအပ်ချက်ကို ကျေနပ်အောင် ဖြည့်တင်းနိုင်သော နည်းလမ်းများမှာ များစွာ ကန့်သတ်ချက်ရှိပါ၏။ ထိုအခါ နည်းလမ်းများကို ရွေးချယ်ရန် လိုအပ်ချက်ဖြစ်ပေါ်လာပါသည်။ ရွေးချယ်ခြင်းများသည် တင်ကြိုခန့်မှန်းခြင်းများအပေါ်တွင် အခြေခံရမည် မဟုတ်ပါလော။ ဤသို့ဖြင့် အစိုးရဌာနများ သို့မဟုတ် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းကြီးများ သို့မဟုတ် လူတစ်ဦးချင်းစီ၌ စီးပွားရေးတင်ကြိုခန့်မှန်းခြင်းများ ပြုလုပ်ရမည့် ပြဿနာ ရှိလာခြင်းဖြစ်ပါသည်။ အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများတွင် အမျိုးသားစီးပွားရေး တင်ကြိုခန့်မှန်းချက်များသည် နိုင်ငံတော်၏ စီးပွားရေးစီမံခန့်ခွဲမှု လုပ်ငန်းစဉ်များအတွက် ထည့်သွင်းတွက်ချက်ရန် အနှစ်သာရအရှိဆုံးသော အချက်အလက်များပင် ဖြစ်ပါသည်။

ရည်ရွယ်ချက်။ စီးပွားရေးတင်ကြိုခန့်မှန်းခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်အချို့မှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်။

- (က) ခန့်မှန်းခြေ ရသုံးစာရင်းနှင့် ငွေစာရင်းမူဝါဒ ချမှတ်နိုင်ရန်။
- (ခ) လုပ်ငန်းနှင့် အခွန်အခများ ဆုံးဖြတ်ပြဌာန်းနိုင်ရန်။
- (ဂ) အရင်းအမြစ်များ သတ်မှတ်ခွဲဝေရန်။
- (ဃ) စီမံခန့်ခွဲမှုနှင့် လုပ်ငန်းခွင်ဆုံးဖြတ်ချက်များ ပြုလုပ်ရန်။
- (င) ရေရှည်စီးပွားရေး တိုးတက်မှုအတွက် သတင်းအချက်အလက်များ ထုတ်ပေးရန်။

စီးပွားရေးတင်ကြိုခန့်မှန်းခြင်းနည်းစနစ် (နှစ်တို)။ အခြေခံအားဖြင့် သုံးနည်းရှိပါသည်။

(က) **ချိန်ဆဆုံးဖြတ်သောနည်း (JUDGMENTAL APPROACH)။** ဤနည်းလမ်းကို လိုက်နာကြသူများက လူ့စိတ်သည်သာ အာရုံခံနိုင်စွမ်းအရှိဆုံးဖြစ်သည်။ အနာဂတ်တွင် ဖြစ်ပေါ်လာမည့် အဖြစ်အပျက်များကို သိနားလည်စွာ အကဲဖြတ်နိုင်စွမ်းရှိသည်ဟု ယုံကြည်ကြသည်။ အလိုလိုသိရှိမှု မြင့်မားပြီး စိတ်ကူးဉာဏ် ဆန်းကြယ်ရန် လိုအပ်ပါသည်။ အောင်မြင်သော စီးပွားရေးသမားများတွင် ဤအရည်အချင်း ရှိတတ်ကြပါသည်။ ရှင်းလင်းမှု၊ တိကျမှု သို့မဟုတ် စနစ်ကျမှုတော့ မရှိလှပါ။

(ခ) **စီးပွားရေးအယူအဆများကို စစ်ဆေးပြီး တိုးတက်စေသော ပုံစံတည်ဆောက်ခြင်း (ECONOMETRICS MODEL BUILDING)။** နောက်ကြောင်းပြန် ခွဲခြားစိတ်ဖြာသောနည်းလမ်းပေါင်းစုံ (MULIPLE REGRESSION) သည် စီးပွားရေးအယူအဆများ စစ်ဆေးပြီး တိုးတက်စေသော ပုံစံ၏ အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုသာ ဖြစ်၏။ နောက်ကြောင်းပြန်ခွဲခြားစိတ်ဖြာနည်း၌ သင်္ချာနှင့် စာရင်းအင်းဆိုင်ရာ ညီမျှခြင်း တစ်ခုသာရှိမည်ဖြစ်သော်လည်း ဤပုံစံတွင်မူ တစ်ချိန်တည်းတွင် ညီမျှခြင်း အမြောက်အမြား ရှိနေနိုင်ပါသည်။ သင်္ချာနှင့်စာရင်းအင်းနည်းပညာဖြင့် စီးပွားရေးအယူအဆများကို စစ်ဆေးပြီး တိုးတက်စေသောပုံစံများတွင် အရေးကြီးသောအချက်မှာ မည်မျှ အသေးစိတ်လိုက်မလဲဆိုသည်ကို ဆုံးဖြတ်ရန်ပင်ဖြစ်ပါသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် အသေးစိတ်လေ ပို၍ ခက်ခဲရှုပ်ထွေးလေ ဖြစ်သောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။

(ဂ) **ရှေ့ဆောင်အညွှန်းများအသုံးပြုနည်း (LEADING INDICATORS)။** ရှေ့ဆောင်အညွှန်းများသည် အချိန်စဉ်အညွှန်းများဖြစ်ပြီး ၎င်းတို့၏ လှုပ်ရှားမှုသည် မူလအစီအစဉ်၏ လှုပ်ရှားမှုထက်စော၍ ဖြစ်ပေါ်လေ့ရှိ၏။ အမျိုးသားအသားတင်ထုတ်လုပ်မှု တန်ဖိုး၏ တင်ကြိုခန့်မှန်းချက်ပြုရာတွင် အဓိက အသုံးပြုကြသည်။ သီးသန့်အမျိုးအစား ကုမ္ပဏီအချို့၏ စီးပွားရေးခန့်မှန်းချက်အတွက်လည်း အသုံးပြုပါသည်။ ဥပမာ-ကုမ္ပဏီတစ်ခု သို့ရောက်နေသော အမှာစာများသည် သင်္ဘောတင်မှု၏ ရှေ့ဆောင်အညွှန်းကိန်း ဖြစ်၏။ သင်္ဘောတင်မှုသည် ဝင်ငွေလက်ခံရရှိသူများ၏ ရှေ့ဆောင်အညွှန်းဖြစ်၏။ သို့ရာတွင် ဤနည်း၌ ကန့်သတ်ချက်များ ရှိပါသည်။ ရှေ့ဆောင်အညွှန်းတစ်ခုသည် ကုမ္ပဏီနောက်ကြောင်း ရာဇဝင်အချက်အလက်များနှင့် အသေအချာ ကိုက်ညီမှု ရှိနေသော်လည်း အနာဂတ်အတွက် တင်ကြိုခန့်မှန်းရာတွင် တကယ့်သေရေးရှင်ရေး အချိန်တွက်ရာ၌ များနိုင်ခြင်း၊ သို့မဟုတ် မှားယွင်းသော အချက်ပေးမှုဖြစ်စေခြင်းများ ရှိနိုင်ပါသည်။ တစ်ခါတစ်ရံတွင် ရှေ့ဆောင်အညွှန်းအချို့သည် နှစ်ပေါင်းများစွာ အသုံးပြုနိုင်ခဲ့ပြီး ရုတ်တရက်ချက်ချင်းရပ်တန့်သွားခြင်းများလည်းရှိ၏။ သို့ဖြစ်၍ အညွှန်းတစ်ခုသည် အမြဲရှေ့ဆောင်ညွှန်ပြ နေလိမ့်မည်ဟု အာမ မခံနိုင်ပါ။

စီးပွားရေးတင်ကြိုခန့်မှန်းခြင်းနည်းစနစ် (နှစ်ရှည်)။ နှစ်တို တင်ကြိုခန့်မှန်းခြင်း နည်းစနစ် များတွင် တည်ရှိဆဲ စီးပွားရေးတည်ဆောက်ပုံ (ECONOMIC STRUCTURE) ၏ အသိရခက်မှုများကို နားလည်သဘောပေါက်ရန် အထူးလိုအပ်ပါသည်။ ဥပမာအားဖြင့် ငွေကြေးများ၊ ကုန်ပစ္စည်းများ၊ အလုပ် အကိုင်များ အစရှိသည်တို့အတွင်း ဆက်စပ်မှုများကို ကောင်းစွာ သိနားလည်ရပါမည်။ နှစ်ရှည်တင်ကြို ခန့်မှန်းခြင်း၌ စီးပွားရေးတည်ဆောက်ပုံ၌ အပြောင်းအလဲဖြစ်ပေါ်မှုကို ကြိုသိရန် လိုပါသည်။ စီးပွား ရေးတည်ဆောက်ပုံသည် များသောအားဖြင့် ကြိုတင်မြင်တွေ့သိရှိနိုင်စွမ်းမရှိသော အနာဂတ်ကာလ၏ အပြောင်းအလဲများအပေါ် အများဆုံးတည်ရှိနေပါသည်။ ဥပမာ- (၁၉၉၇) ခုနှစ် အာရှငွေကြေးဂယက် သည် ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများစွာ၏ စီးပွားရေးတည်ဆောက်ပုံကို ထိခိုက်စေခဲ့ပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ နှစ်ရှည်စီးပွား ရေး တင်ကြိုခန့်မှန်းခြင်း ပြုလုပ်ရန်အတွက် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကိန်းရှင်များစွာကို လေ့လာရမည့်အပြင် ၎င်းကိန်းရှင်များ အချင်းချင်း၏ ပြင်းထန်သော အပြန်အလှန် တုံ့ပြန်မှုများနှင့်အတူ ပူးတွဲပါလာသော အကျိုးဆက်များသည် နိုင်ငံစီးပွားရေးအပေါ် မည်သို့သော အကျိုးသက်ရောက်မှုများ ဖြစ်စေမည်ကို သိနားလည်ထားရမည် ဖြစ်ပါသည်။

သတင်းလိုအပ်ချက် တင်ကြိုခန့်မှန်းခြင်း (FORECASTING INFORMATION NEEDS)

သတင်းသည် သမိုင်းမှတ်တမ်း မတင်နိုင်မီ အချိန်ကာလမှစတင်၍ လူသားတို့၏ တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုး မှုတွင် မဓာနကျသော အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုအဖြစ် ပါဝင်ခဲ့ပါသည်။ သတင်းကိုရယူခြင်း၊ သတင်းထုတ် လုပ်ဖြန့်ဖြူးခြင်း၊ သတင်းဖလှယ်ခြင်းများသည် လူသားများက အခြားမည်သည့်သက်ရှိသတ္တဝါထက်မဆို သာလွန်သောအချက်များ ဖြစ်၏။ ဤရွေ့၍မျှ စွမ်းအားကြီးမားသောသတင်းကို အလုံအလောက်မရရှိခဲ့ သော် ကျွန်ုပ်တို့၏ လူနေမှုဘဝကြီးတစ်ခုလုံးသည် လုံးဝပြိုလဲခဲ့ခြင်း သို့မဟုတ် ပျက်သုဉ်းခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ရပေလိမ့်မည်။ မျက်မှောက်ခေတ်သည် သတင်းနှင့် ပြန်ကြားရေးခေတ်ကြီးပင်ဖြစ်ရာ သတင်း သည် အလျင်အမြန် တိုးပွားပျံ့နှံ့လျက်ရှိပါသည်။ သတင်းပေါက်ကွဲမှုကြီးတစ်ခု ဖြစ်ပေါ်နေသည်ဟုပင် ဆိုနိုင်ဖွယ်ရှိပါသည်။ ပေါက်ကွဲမှုဟု တင်စားပြောဆိုရခြင်းမှာလည်း သတင်းပျံ့နှံ့မှုပမာဏသည် စိစစ်ခွဲ ခြားနိုင်မှုအတိုင်းအတာထက် များစွာကျော်လွန်သောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ တစ်နည်းအားဖြင့် မြောက်မြား စွာသော သတင်းများကို အချိန်အနည်းငယ်အတွင်း စိစစ်ခွဲခြားနိုင်ရန်နှင့် ကြိုတင်ခန့်မှန်းနိုင်ရန် လိုအပ် ချက်များသည် ကျွန်ုပ်တို့အားလုံးအတွက် အသင့်မဖြစ်ကြသေးချေ။ ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ အဖွဲ့အစည်း ကို ရုတ်ခြည်းရပ်တန့်မှု မဖြစ်ပေါ်စေလိုသော် သတင်းကိုရယူခြင်း၊ ထုတ်လုပ်ခြင်းနှင့် ဖြန့်ဖြူးခြင်းတို့ သာမက သတင်းလိုအပ်ချက်များအတွက် တင်ကြိုခန့်မှန်းခြင်းတို့ကို အချိန်တို နာရီပိုင်းအတွင်း ဆောင် ရွက်နိုင်စွမ်းရှိကြရပါသည်။

ဒေတာနှင့်သတင်း။ သတင်းလိုအပ်ချက်အတွက် တင်ကြိုခန့်မှန်းခြင်းအကြောင်း မဆွေးနွေးမီ အဓိပ္ပာယ်ဆင်တူရိုးမှားအသုံးပြုလေ့ရှိသော ဒေတာ (DATA) အချက်အလက်နှင့်သတင်း (INFORMA- TION) အချက်အလက်များအကြောင်း ခွဲခြားသိရှိရန် လိုအပ်ပါသည်။ ဒေတာသည် ဆက်စပ်မှုရှိသော တွေ့ရှိချက်များ၏ ကိန်းဂဏန်းများအား စုစည်းထားခြင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။ ဖော်ထုတ်ချက်များ (DEDU-

CTIONS) နှင့် ဆုံးဖြတ်ချက်များပြုလုပ်ခြင်းအတွက် လိုအပ်သော ကောက်ချက်များ၏ အခြေခံအဖြစ် ဒေတာကို မှတ်ယူကြရပါသည်။ သတင်းသည် သိနားလည်မှု အစီအစဉ်များ ပါဝင်ပြီး နှုတ်ဖြင့် ပြောကြားခြင်း စာဖြင့်ရေးသားခြင်းနှင့် သတင်းဌာနများမှတစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခြင်းပြု၏။ အချို့သတင်းများ သည် အရေအတွက်သဘော ခံစားသိရှိနိုင်သဖြင့် ကွဲပြားခြားနားမှုကို တိုင်းထွာ၍ မရနိုင်သော်လည်း ရှင်းလင်းတင်ပြ၍ ရနိုင်ပါသည်။

ဒေတာ၌ ပင်ကိုဂုဏ်သတ္တိတစ်ခုရှိ၏။ ထုတ်ပြန်သည့် အကြောင်းအချက်နှင့် သက်ဆိုင်သော သတင်းကို ဖော်ထုတ်ပေးနိုင်ခြင်းပင်ဖြစ်၏။ တစ်နည်းအားဖြင့်ဆိုလျှင် ဒေတာသည် အဓိပ္ပာယ်ဖော်ပြချက်အချို့ကို ကိုယ်စားပြုထားသော ကိန်းဂဏန်းများ ဖြစ်သည်ဟု ဆိုနိုင်ပါသည်။ ဒေတာများကို စီစဉ်မှုနှင့် မြင်သိနိုင်မှုအပေါ်တွင် မူတည်၍ အထက်ပါအဓိပ္ပာယ် ဖော်ပြချက်များကို အသုံးပြု၍ ရနိုင်ပါသည်။ များသောအားဖြင့် မှားယွင်းသော အဓိပ္ပာယ်ဖော်မှုများနှင့် သတင်းမှားများသည် ပတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေများ၏ အကျိုးသက်ရောက်မှုကြောင့် ဖြစ်လာရပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ ဒေတာများမှ အနက်ကောက်ယူခြင်းသည် တိကျမှန်ကန်သော သတင်းဖြစ်ပေါ်ရေးအတွက် အနှစ်သာရပင် ဖြစ်ပါသည်။

တင်ကြိုခန့်မှန်းရမည့်အချက်များ။ မည်သည့်အဖွဲ့အစည်းမဆို သတင်းမလိုအပ်သော အချိန်အခါဟူ၍ မရှိပါ။ အဖွဲ့အစည်းအတွင်း၌လည်း သတင်းမလိုအပ်သော လုပ်ငန်း၊ ဌာန၊ အစိတ်အပိုင်းဟူ၍ မရှိပါ။ သို့ဖြစ်ရာ သတင်းလိုအပ်ချက်တင်ကြိုခန့်မှန်းခြင်းသည် အဖွဲ့အစည်းအားလုံး၊ အစိတ်အပိုင်းအားလုံးအတွက် အမြဲတမ်းလုပ်ဆောင်ရမည့် အလုပ်ဖြစ်ပါသည်။ သို့ရာတွင် လက်တွေ့နယ်ပယ်ကမူ ရရှိနိုင်သော အရင်းအမြစ်များ လျော့နည်းနေမှုကြောင့် သတင်းတင်ကြိုခန့်မှန်းခြင်းကို ဘက်စုံမလုပ်နိုင်ဘဲ လုပ်ငန်းတာဝန်၏ သဘာဝနှင့် အရေးကြီးမှုအပေါ် မူတည်၍ ဦးစားပေးရွေးချယ်လုပ်ရသည့် အခြေအနေသို့ ဆိုက်ရောက်လေ့ရှိပေသည်။ သတင်းတင်ကြိုခန့်မှန်းခြင်းသည် လုပ်ထုံးစည်းမျဉ်းကို မူတည်လုပ်ဆောင်ခြင်းသော်လည်းကောင်း၊ ရည်မှန်းချက်ကို မူတည်လုပ်ဆောင်ခြင်းသော်လည်းကောင်း ဖြစ်နိုင်ပါသည်။ ဥပမာ-နောက် (၁၀) နှစ်အကြာတွင်ရှိမည့် ဈေးကွက်အလားအလာကို ဆန်းစစ်ရန်၊ သို့မဟုတ် ဝန်ထမ်းအင်အား လိုအပ်ချက်ကို တွက်ချက်ရန် သတင်းတင်ကြိုခန့်မှန်းကြရပါသည်။ တင်ကြိုခန့်မှန်းချက်ကို အသုံးပြုမည့်သူက မည်သည့်နယ်မြေကို ဦးစားပေး၍ တင်ကြိုခန့်မှန်းမည်ဟု ဆုံးဖြတ်ရမည်ဖြစ်၏။ ရည်မှန်းချက်ကို မူတည်၍ တင်ကြိုခန့်မှန်းခြင်းသည် ပတ်ဝန်းကျင် အခြေအနေများ အပြောင်းအလဲဖြစ်ပေါ်မှုကိုလိုက်၍ အချိန်နှင့်အမျှ ပြောင်းလဲနိုင်ပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ သတင်း တင်ကြိုခန့်မှန်းခြင်းများသည် ဆက်တိုက် အားထုတ်လုပ်ဆောင်နေရမည့် လုပ်ငန်းစဉ်တစ်ခု ဖြစ်ပါသည်။

တင်ကြိုခန့်မှန်းခြင်း အဆင့်အတန်းများနှင့် အသုံးပြုနည်း။ သတင်းလိုအပ်ချက် တင်ကြိုခန့်မှန်းခြင်းသည် ဌာနအဆင့် နေရာဒေသမရွေး ဘက်စုံအားထုတ်လုပ်ကိုင်ရမည့် လုပ်ငန်းစဉ်ဖြစ်သော်လည်း စုဆောင်းရရှိလာသော သတင်းများကိုမူ အဖွဲ့အစည်းတွင် ကွဲပြားခြားနားသော အဆင့်အတန်းများအလိုက် အသုံးပြုပုံပြုနည်းများ ကွာခြားမည်ဖြစ်ပါသည်။ မဟာဗျူဟာအဆင့်အတွက် သတင်း တင်ကြိုခန့်မှန်းချက်များသည် အဖွဲ့အစည်း ရေရှည်ရည်မှန်းချက်များအတွက် အကျိုးသက်ရောက်စေမည်ဖြစ်ပြီး

နည်းဗျူဟာအဆင့်၊ သို့မဟုတ် အကောင်အထည်ဖော်မှု အဆင့်အတွက် တင်ကြိုခန့်မှန်းချက်များသည် လတ်တလောအနာဂတ်အတွက် အရေးယူဆောင်ရွက်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ သတင်း တင်ကြိုခန့်မှန်းခြင်းကို အောက်ပါအတိုင်း အဆင့်အတန်း နှစ်မျိုးခွဲခြားနိုင်ပါသည်။

(က) **မဟာဗျူဟာအဆင့်။** ဤအဆင့်အတွက် သတင်းတင်ကြိုခန့်မှန်းရန် ချဉ်းကပ်နည်းသည် အဖွဲ့အစည်း၏ အဆုံးစွန်ဖြစ်သော ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်ကို အထောက်အကူ ဖြစ်စေရပါမည်။ သာမန်အားဖြင့် နှစ်ရှည်သဘောဖြစ်၏။ သတင်းလိုအပ်ချက်မှာ အခြေခံအကျဆုံး အဆင့်နိမ့်သတင်းများမှသည် သင့်တင့်သောအဆင့်အထိသာ သဘာဝ၌ နက်နဲစွာ ဆင်ခြင်သုံးသပ်ခြင်းနှင့် မြင့်မားစွာ ပေါင်းစပ်ဖွဲ့စည်းမှု ရှိစေရပါသည်။

(ခ) **နည်းဗျူဟာအဆင့်။** လတ်တလောနှင့် ရေတို ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်များ ရရှိရေးအတွက် အထောက်အကူပြုရမည့်နည်းလမ်း ဖြစ်၏။ ဤအဆင့်တွင် သတင်း တင်ကြိုခန့်မှန်းခြင်းသည် နှစ်တိုသဘောဖြစ်သော်လည်း သတင်းလိုအပ်ချက်မှာ အဆင့်မြင့်သတင်းနှင့် အလွန်အဆင့်မြင့်သော သတင်းများဖြစ်ပါသည်။ သတင်း၏သဘာဝမှာ အပိုင်းလိုက် ပေါင်းစပ်ထားခြင်း၊ သို့မဟုတ် တစ်ပိုင်းတစ်စစီ လိုက်ကောက်ယူခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

အဆုံးအဖြတ်ပြုခြင်း။ အဆုံးအဖြတ်ပြုသူသည် သတင်းတင်ကြိုခန့်မှန်းချက်ကို အကျိုးအမြတ် ရရှိအောင် အသုံးပြုနိုင်သော စွမ်းရည်ရှိရန် လိုအပ်ပါသည်။ ဤစွမ်းရည်သည် ထိုသူပိုင်ဆိုင်သော အသိပညာပေါ်မူတည်ပါလိမ့်မည်။ ထိုအသိပညာသည်လည်း အဖွဲ့အစည်း၏ ဖွဲ့စည်းမှုအဆင့်ဆင့်၊ ပတ်ဝန်းကျင်ကို လွှမ်းမိုးနိုင်စွမ်းတို့နှင့် ဆက်စပ်လျက်ရှိပါသည်။ ဥပမာ . . . မဟာဗျူဟာအဆင့်တွင် အပြန်အလှန်အကျိုးသက်ရောက်စေခြင်းသည် အဖွဲ့အစည်း၏ နယ်နိမိတ်ကို ကျော်လွန်နေမည်ဖြစ်ပြီး နည်းဗျူဟာ၊ သို့မဟုတ် အကောင်အထည်ဖော်မှုအဆင့်ဆင့်တွင် များသောအားဖြင့် လုပ်ဆောင်ချက်များသည် အဖွဲ့အစည်း၏ နယ်နိမိတ်အတွင်း၌ ရှိနေပါလိမ့်မည်။ သို့ဖြစ်၍ မဟာဗျူဟာအဆင့်တွင် ဆုံးဖြတ်ချက်ပေးခြင်းသည် ပတ်ဝန်းကျင်ရေးရာ ခွဲခြားစိတ်ဖြာ သုံးသပ်ချက်အပေါ် အများစုတည်ရှိပြီး၊ အဖွဲ့အစည်းအတွင်း လုပ်ဆောင်ချက်များအပေါ် လွှမ်းမိုးနိုင်မှုသည် အနည်းစုသာ ဖြစ်ပေသည်။ နည်းဗျူဟာအဆင့်တွင်မူ အဆုံးအဖြတ်ပြုခြင်းသည် မဟာဗျူဟာနှင့် ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်ကြောင်း အလွယ်တကူ သိရှိနိုင်ပါသည်။

တင်ကြိုခန့်မှန်းခြင်းအတွက် စစ်ဆေးရန်အချက်များ

ဤအခန်းတွင် ဖော်ပြခဲ့သော တင်ကြိုခန့်မှန်းခြင်းဆိုင်ရာ အကြောင်းအရာများသည် သင်္ချာနှင့် ကွန်ပျူတာနည်းပညာဆိုင်ရာ တွက်ချက်မှုအများအပြားကို ချန်လှပ်ထားခဲ့၍ လက်တွေ့နယ်ပယ်တွင် စာရှုသူကိုယ်တိုင် ကျွမ်းကျင်သော တင်ကြိုခန့်မှန်းသူတစ်ယောက် ဖြစ်လာအောင် အထောက်အကူပြုနိုင်လိမ့်မည်မဟုတ်ပါ။ သို့ရာတွင် အဖွဲ့အစည်းတစ်ခု၏ ခေါင်းဆောင်တစ်ယောက်အနေဖြင့် တင်ကြိုခန့်မှန်းခြင်းများကို မိမိအဖွဲ့အစည်းအတွက် ဘာကြောင့်လိုအပ်သည်၊ ဘယ်လိုနည်းလမ်းများကို အသုံးပြုနိုင်

သည်။ အကျိုးအပြစ် မည်သို့ရှိသည် တင်ကြိုခန့်မှန်းခြင်း၏ အတိုင်းအဆ၊ အတိမ်အနက်၊ အစရှိသည့် အချက်များကို စုံစုံလင်လင် ဆွေးနွေးတင်ပြထားပါသည်။ တစ်နည်းအားဖြင့် တင်ကြိုခန့်မှန်းခြင်းဟူသော စီမံခန့်ခွဲမှု ယန္တရားကို ကိုယ်တိုင်ပြုလုပ်တတ်ရန် မဟုတ်ဘဲ စစ်ဆေးမောင်းနှင် အသုံးချတတ်ရန် အတွက်သာ ရည်ရွယ်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ တင်ကြိုခန့်မှန်းခြင်းအတွက် ခေါင်းဆောင်များ၏ စစ်ဆေးရမည့် အချက်များမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်။

(က) **မိမိအဖွဲ့အစည်းအတွက် ဆီလျော်သော တင်ကြိုခန့်မှန်းခြင်း နည်းစနစ်တစ်ခုကို ရွေးချယ်တတ်သလား။** တိုးပွားနေသော စီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာ အရှုပ်အထွေးများကို ကိုင်တွယ်နိုင်ရန်အတွက် မကြာသေးမီကာလအတွင်းမှာပင် တင်ကြိုခန့်မှန်းခြင်း နည်းစနစ် အများအပြား ဖြစ်ထွန်းပေါ်ပေါက်လာခဲ့ပါသည်။ နည်းစနစ်တစ်ခုသည် အထူးပြုအခြေအနေ တစ်ခုအတွက်သာ အကောင်းဆုံးဖြစ်ပါလိမ့်မည်။ ထို့ကြောင့် လုပ်ငန်းတစ်ခုတွင် အသုံးပြုရန်အတွက် မှန်ကန်သော နည်းစနစ်ကို ရွေးချယ်သည့်အခါ သတိထားရွေးချယ်ရပါမည်။ ထိုသို့ ရွေးချယ်တတ်ရန် ခေါင်းဆောင်သည် တင်ကြိုခန့်မှန်းခြင်း နည်းစနစ်များ၏ ခွင်အကျယ်အဝန်းကို ဖြစ်နိုင်သမျှ နှံ့နှံ့စပ်စပ် သိရှိထားရပါမည်။ ခေါင်းဆောင်က ပို၍ နှံ့စပ်သည်နှင့်အမျှ အဖွဲ့အစည်းသည် တင်ကြိုခန့်မှန်းခြင်း၏ အသီးအပွင့်ကို ခံစားရမည်ဖြစ်သည်။ ဆီလျော်သော တင်ကြိုခန့်မှန်းခြင်းနည်းစနစ်ကို မရွေးချယ်နိုင်ခဲ့သော် အဖွဲ့အစည်းသည် ပစ်မရသော သေနတ်ကို ကိုင်စွဲထားရသကဲ့သို့ ရှိချေမည်။

(ခ) **မည်သည့်အချက်များကို အခြေခံ၍ ရွေးချယ်ကြမလဲ။** အခြေအနေနှင့်ကိုက်ညီသော တင်ကြိုခန့်မှန်းခြင်းနည်းစနစ်ကို ရွေးချယ်ရာတွင် အခြေခံရမည့် အကြောင်းအချက်များစွာ ရှိပါသည်။ ၎င်းတို့အနက် အရေးကြီးသော အချက်အချို့မှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်။

- (၁) တင်ကြိုခန့်မှန်းခြင်း၏ ကျောထောက်နောက်ခံ အကြောင်းများ။
- (၂) အသုံးပြုရန် လွယ်ကူခြင်း၊ အလျဉ်းသင့်ခြင်း ရှိမရှိ။
- (၃) ရာဇဝင်မှတ်တမ်း ဒေတာအချက်အလက်များ ရရှိနိုင်မှု ရှိ၊ မရှိ။
- (၄) လိုအပ်သော ခန့်မှန်းချက်၏ တိကျမှုအတိုင်းအတာ။
- (၅) တင်ကြိုခန့်မှန်းချက် ပြုလုပ်ရမည့် ကာလအပိုင်းအခြား (နှစ်တို၊ နှစ်ရှည်)
- (၆) တင်ကြိုခန့်မှန်းချက်အတွက် ကုန်ကျစရိတ်နှင့် ရရှိနိုင်မည့် အကျိုးကျေးဇူး။
- (၇) ခန့်မှန်းချက်ပြုလုပ်ရန် ရရှိနိုင်မည့်အချိန်။

(ဂ) **တင်ကြိုခန့်မှန်းသူကို ဘယ်လိုအသုံးချမလဲ။** ခေါင်းဆောင် (သို့မဟုတ်) စီမံကိန်းရေးဆွဲသူအား ရည်မှန်းချက်နှင့် အချက်အလက်အချို့ ထုတ်ပေးပြီး စေခိုင်း၍ မရပါ။ ခေါင်းဆောင်နှင့် တင်ကြိုခန့်မှန်းသူတို့သည် လက်ပွန်းတတီးနေပြီး အတူတကွ အလုပ်လုပ်ကြရန် လိုပါသည်။ သို့မှသာ တိကျမှုနှင့် ပြည့်စုံမှုရရှိမည်ဖြစ်ပြီး အခါအားလျော်စွာ တိုင်ပင်ဆွေးနွေးခြင်းဖြင့် လိုအပ်ပါက ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများ ပြုလုပ်နိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

- (ဃ) တင်ကြိုခန့်မှန်းချက်တစ်ခုကို စစ်ဆေးတတ်သလား။ မဟာဗျူဟာနှင့် နည်းဗျူဟာ အပိုင်းများတွင် သိသာထင်ရှားသော အပြောင်းအလဲများမလုပ်ဘဲ အနာဂတ်အတွက် ပုံဖော်သော တင်ကြိုခန့်မှန်းချက်များသည် ခေါင်းဆောင်များအတွက် သာမန်အားဖြင့် ကောင်းမွန်သော တင်ကြိုခန့်မှန်းချက်များ မဟုတ်ကြသည်ကို သတိပြုရန် လိုပါသည်။
- (င) မတိကျမသေချာမှုအဆင့် (LEVEL OF INACCURACY) ကို သတ်မှတ်ထားသလား။ တင်ကြိုခန့်မှန်းခြင်းနည်းစနစ်များအတွက် ကုန်ကျစရိတ်များသည် ခန့်မှန်းရမည့် လုပ်ငန်းပမာဏနှင့် တိကျသေချာမှုအပေါ် မူတည်၍ အပြောင်းအလဲရှိပါသည်။ ခေါင်းဆောင်လုပ်သူသည် ခွင့်လွှတ်နိုင်သော မတိကျမသေချာမှုအဆင့်ကို သတ်မှတ်ပေးထားရပါမည်။ တစ်နည်းအားဖြင့် တင်ကြိုခန့်မှန်းချက်၏ တိကျသေချာမှုကွင်း (RANGE OF ACCRUACY) ကြောင့် မိမိ၏ဆုံးဖြတ်ချက်တွင် မည်မျှထိခိုက်နိုင်သည်ကို ဆုံးဖြတ်ဖို့ လိုပါလိမ့်မည်။ ဤအချက်သည် တင်ကြိုခန့်မှန်းချက် ပြုလုပ်သူအား နည်းစနစ် ရွေးချယ်ရာတွင် ကုန်ကျမည့်စရိတ်နှင့် တိကျသေချာမှု တန်ဖိုးတို့ကို နှိုင်းယှဉ်တွက်ချက်နိုင်စေပါသည်။
- (စ) သင်၏ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ပြောင်းလဲနိုင်သလား။ ခေါင်းဆောင်၊ သို့မဟုတ် စီမံကိန်းရေးဆွဲသူက တင်ကြိုခန့်မှန်းခြင်း ပြုလုပ်သည့်ရည်ရွယ်ချက်ကို ရှင်းပြပြီး လုပ်ငန်းစတင်ရပါမည်။ ထို့နောက် တင်ကြိုခန့်မှန်းသူသည် ခေါင်းဆောင်ထံ မကြာခဏသွားရောက်တွေ့ဆုံပြီး အကြံဉာဏ်များ ပေးနေရမည်ဖြစ်၏။ တင်ကြိုခန့်မှန်းချက်တစ်ခုသည် လုံးဝတိကျမှန်ကန်မှု မရှိတော့ကြောင်း တွေ့ရလျှင် ၎င်းတို့သည် ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ပြောင်းလဲပစ်နိုင်သည့် အလားအလာအကြောင်း ဆွေးနွေးသင့်ကြပေသည်။ အကယ်၍ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ပြောင်းလဲပစ်နိုင်သည်ဆိုလျှင် ၎င်းတို့နှစ်ယောက်သည် တိကျမှန်ကန်သော တင်ကြိုခန့်မှန်းချက်တစ်ခုကို ခြေရာခံမိနိုင်မည့် ဆီလျော်သော စနစ်သစ်တစ်ခုကို ရှာဖွေကြရမည်ဖြစ်၏။
- (ဆ) တင်ကြိုခန့်မှန်းချက်တစ်ခုကို သုံးစွဲရာတွင် သတိရှိရဲ့လား။ စီမံကိန်းတစ်ခု ပြုလုပ်ရာတွင် တင်ကြိုခန့်မှန်းခြင်း၏စွမ်းအားသည် ကြီးမားလှပါသည်။ အနာဂတ်၏ အတွင်းသရုပ်ကို မြင်တွေ့နိုင်အောင် စွမ်းဆောင်နိုင်သဖြင့် မရေရာမသေချာမှုများကို လျော့ချပစ်နိုင်သည့်အပြင် အငိုက်မိခြင်းမှလည်း ကာကွယ်ပေးပါသည်။ သို့ရာတွင် တင်ကြိုခန့်မှန်းခြင်းသည် ၉၆-ပါးသော ရောဂါဝေဒနာများ ပျောက်ကင်းစေနိုင်သည့် “ပျောက်စေ” ဆေးနည်းမဟုတ်ပါ။ ၎င်းသည် အနာဂတ်အတွက် လမ်းပြအလင်းထိုးခြင်းလည်း မဟုတ်ပါ။ မသေချာမှုအတွက် စွန့်စားရခြင်းကို လျော့နည်းစေသည်မှန်သော်လည်း လျင်မြန်စွာ လှုပ်ရှားပြောင်းလဲနေသော ပတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေအောက်တွင် စွန့်စားမှုအားလုံးကို

လုံးဝပျောက်စေနိုင်ခြင်း မရှိသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် တင်ကြိုခန့်မှန်းချက်များကို သတိထား သုံးစွဲအပ်ပါသည်။

ဤအခန်းတွင် တင်ကြိုခန့်မှန်းခြင်း နည်းလမ်းများအနက် အရေအတွက်နှင့်ဆိုင်သော နည်းစနစ်များ အကြောင်းကို အကျဉ်းမျှသာ ဖော်ပြခဲ့ပြီး စက်မှုသိပ္ပံနှင့်ဆိုင်သော တင်ကြိုခန့်မှန်းခြင်း နည်းစနစ်နှင့် ချိန်ဆဆုံးဖြတ်သော တင်ကြိုခန့်မှန်းခြင်း နည်းစနစ်တို့ကို အားသာချက်၊ အားနည်းချက်များနှင့်တကွ ဖော်ပြခဲ့ပါသည်။ ထို့အပြင် အဖွဲ့အစည်းတိုင်း မလွဲမသွေလုပ်ကြရမည့် လူ့စွမ်းအား တင်ကြိုခန့်မှန်းခြင်း၊ စီးပွားရေးတင်ကြိုခန့်မှန်းခြင်းတို့ အကြောင်းကိုလည်း လုပ်ငန်းသဘာဝသိရှိနိုင်ရန် ဖော်ပြထားပါသည်။ အဖွဲ့အစည်းများသည် အရင်းအမြစ်ကန့်သတ်ချက်များကြောင့် မျက်နှာစာအားလုံးအတွက် ဘက်စုံတင်ကြိုခန့်မှန်းမှုများကို ပြုလုပ်နိုင်ကြမည် မဟုတ်သော်လည်း မိမိအဖွဲ့အစည်းအတွက် ဦးစားပေးရမည့်နယ်မြေကို ခေါင်းဆောင်များကသတ်မှတ်ပေးပြီး သင့်လျော်သောတင်ကြိုခန့်မှန်းသူကို ရွေးချယ်အသုံးပြုသွားရန် ဖြစ်ပါကြောင်း ဖော်ပြအပ်ပါသည်။